

за умови зміни статусу закладу на «приватну установу»; пошук економічного обґрунтування механізму формування вартості навчання; диверсифікації освітніх послуг через можливості мобільних підходів до формування організаційної структури, ціноутворення, мотивації праці адміністративному та науково-педагогічному складу; використання стратегій зовнішнього зростання (отримання рис транснаціонального університету), диференціації освітніх послуг (масовий університет), горизонтальної інтеграції (формування асоціацій, корпорацій, консорціумів) у стратегічному плануванні приватних закладів вищої освіти» [3, с. 15].

Отже, освіта розвивається у взаємозв'язку з євроінтеграційними та глобалізаційними трендами. Тенденції росту інформаційних технологій та засобів телекомунікації, інтеграція освіти, науки і виробництва, залежність від світових процесів, виникнення сучасних наддержавних освітніх форм, екосистем, моделей, громад спонукають до суттєвих змін у системі вищої освіти та відповідно у фінансуванні галузі. Зауважимо, що сприяти диверсифікації джерел фінансування може апробація інноваційних технологій навчання, нових для українського освітнього ринку форм співпраці з приватними та державними компаніями. Мова йде про дуальну форму здобуття освіти, дистанційне навчання, E-Learning та інші цифрові та змішані форми освіти.

Перелік посилань:

1. Бошота Н. В. Проблеми та перспективи фінансування вищих навчальних закладів України / Н. В. Бошота // *Young Scientist*. – 2017. – №. 10(50). – С. 799-802.
2. Варналій З. С. Фінансування державних вищих навчальних закладів України / З. С. Варналій, О. В. Красільник, Л. П. Хмелевська. – Київ : Знання України, 2017. – 231 [1] с. – Бібліогр.: с. 196-209.
3. Прохор І. П. Тенденції в управлінні приватною вищою освітою України в умовах європейської інтеграції [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.06 / І. П. Прохор ; ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти» Нац. акад. пед. наук України. – К., 2015. – 20 с.

БІОАДЕКВАТНІ ПІДХОДИ В ОСВІТІ ТА ВИХОВАННІ МОЛОДІ

М.Ф. Плотнікова, канд. екон. наук, доцент

Житомирський національний агроекологічний університет

Духовно-ціннісна орієнтація молоді, свідомий підхід до вибору професії, способу життя, інструментів та механізмів, що будуть застосовуватись є пріоритетними з позиції формування особистості. Лише згармонізований підхід дозволяє забезпечити становлення суспільно орієнтованої фізично та морально духовної особи. Відсутність системного підходу до розвитку суспільно активного громадянина, здатного брати на себе відповідальність за власне життя та оточуючий простір стали причиною соціально-психологічних асиметрій та диспропорцій в суспільстві.

Можливість поєднання формування засад здорового способу життя та морально-виховного процесу пов'язана з традиційними для України суспільно-народними практиками Спасу, Бойового гопака та іншими. Найбільш повно на сучасному етапі розвиток особистості забезпечується методологічними підходами ноосферної освіти як біоадекватної методики. Розуміння невід'ємності здорового способу життя та цілеспрямованого розвитку особистості є основою міждисциплінарних досліджень у сфері валеології, педагогіки, психології, медицини, безпеки життєдіяльності, фізичного виховання, екології та інших (рис. 1).

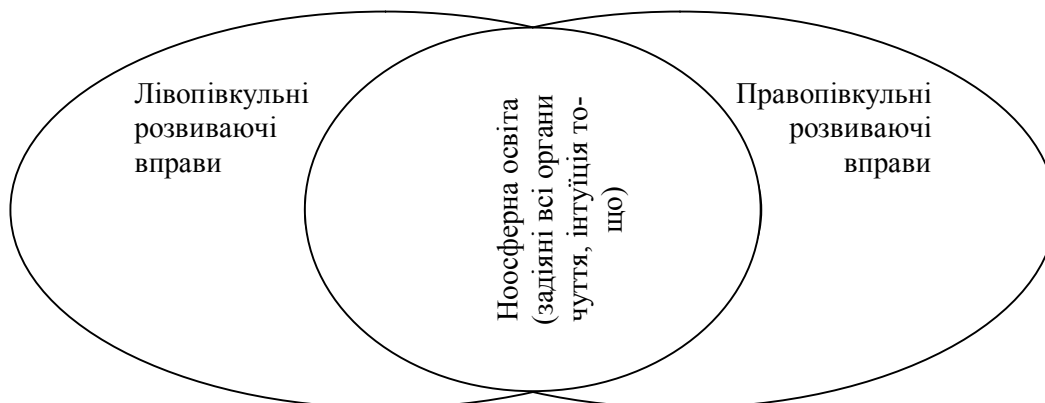

Рис. 1. Модель підходів до розвитку особистості в системі ноосферної освіти

Такий етап розвитку формує відповідальність за власне життя та навколишній простір відповідно до Законів Всесвіту. Практична реалізація вказаного підходу успішно є продемонстрованою діяльністю родових садіб та родових поселень України. Практика публічного управління, мислення та діяльність крізь призму розуміння єдності себе та світу, взаємообумовленості та взаємовпливу людства як частини Всесвіту, діяльність відповідно до довгострокових інтересів себе та планети, опіка отою чого простору поєднані з принципом невтручання (дозволити іншому розвиватися за власною програмою самостійно), компенсація можливої шкоди, створення умов для розвитку себе й навколишніх структур.

Перелік посилань:

1. Вернадський В. І. *Біосфера та ноосфера* / В. І. Вернадський. – М.: Айрис-прес, 2004. – 576 с.
2. *Ноосферна освіта: науково-методологічні основи і вітчизняна практика: навч.-метод. посіб.* / [Г. В. Курмишев, Н. В. Маслова, М. С. Гончаренко та ін.] / за наук. ред. Г. В. Курмишева. – Житомир: Рута, 2017. – 148 с.
3. *Родова садиба: економіка, технології, комунікації, екологія: [навч. посіб.].* / М. Л. Васильєв, Г. І. Грабар, С. В. Молодецька, М. Ф. Плотнікова. – Житомир: Рута, 2017. – 272 с.
4. Васильєв М. Л. *Перспективи розвитку сільських територій та Концепція «Родової садоби»: соціально-екологічний аспект* / М. Л. Васильєв, М. Ф. Плотнікова // *Вісник ЖНАЕУ*. – 2014. – № 2, Т. 4, ч. II. – С. 412–423.

ПРОБЛЕМА ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ НАСЕЛЕННЯ В КОНТЕКСТІ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ

*А.Ю. Полчанов, канд. екон. наук, доцент
Житомирський державний технологічний університет*

Частка населення України, що мають вищу освіту, є дуже високою і відповідно до звіту «QS Higher Education System Strength Rankings» [5] за якістю вищої освіти наша держава посідає 45 місце в світі. Незважаючи на це протягом останніх років досить часто можна спостерігати маніпулювання суспільною думкою, шахрайські дії з боку представників ринку та появу фінансових пірамід. В напрямі виявлення неправдивої інформації або маніпуляцій у виступах представників вітчизняної політичної еліти слід відмітити діяльність проекту «VoxCheck» [6], в той же час подібних ініціатив у сфері фінансових послуг поки що не має.

Ініційовані зміни в системі освіти можуть позитивно вплинути на рівень фінансової грамотності, традицію та культуру використання фінансових послуг в майбутньому, але ці трансформації, напевно, оминуть дорослу частину населення, що зараз приймає ключові рішення на рівні домогосподарств, суб'єктів господарювання, органах влади, і залишатиметься такою у найближчі роки. На нашу думку, в таких умовах досить перспективною є популяризація самоосвіти. Враховуючи розвиток інноваційних підходів до навчального процесу та поширеність Інтернету в Україні, особливої уваги заслуговують проекти масових відкритих онлайн-курсів фінансового спрямування. Поряд з поширенням курсів від повідних світових платформи Coursera, Udacity, Udemy, слід відмітити успіх вітчизняного курсу «Фінансовий менеджмент» від «Prometheus» [3].

Нові виклики для української економіки, зумовлені наслідками військового конфлікту, формують попит на фахівців, що володіють високим рівнем кваліфікації, знанням у сфері регіональної економіки, фінансів, економіки, а також досвідом виконання складних задач та командної роботи. Як же зазначалось у попередніх публікаціях [2], окрім можливості обов'язкового вивчення основ постконфліктної економіки (як самостійної дисципліни або окремого модулю у складі інших курсів), у відповідь дефіцит подібних спеціалістів знайшов відображення у відкритті нової спеціалізації «Управління відновленням територій та регіональним розвитком» у Донецькому національному університеті [4].

За результатами детального вивчення оприлюдненого профілю зазначеної освітньої програми [1] виявлено, що акцент робиться на використанні механізму інформаційних технологій в різних сферах публічного адміністрування, розробці та застосуванні інструментів для аналізу політики та організаційних форм залучення громадськості до прийняття рішень, володінні законодавчої бази з питань регулювання розвитку територій та децентралізації влади, вмінні застосовувати брендинговий інструментарій в управлінні розвитком територій, а також знанні цілей, засобів, методів проведення аудиту територій. В той же час не достатньо уваги приділяється фінансово-економічному блоку, зокрема основам бюджетного фінансування, грантової діяльності, а також використання інноваційних форм фінансування, що виникли в результаті впливу інформаційних технологій на фінансову діяльність, зокрема перспектив використання краудфандингу та можливостей залучення коштів за допомогою ICO (Initial coin offering).

В цілому підвищення фінансової грамотності населення через розвиток вищої освіти та самоосвіти має стати одним із важливих пріоритетів державної політики з подолання наслідків військового конфлікту.